

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

21 mars 2024

PROJET DE LOI

portant assentiment à l'Arrangement
entre le Royaume de Belgique et
l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord
concernant le statut
du personnel temporaire engagé par,
et mis en fonction dans, un organisme OTAN
situé sur le territoire
du Royaume de Belgique,
fait à Bruxelles le 7 février 2022

Sommaire	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs.....	4
Avant-projet de loi	9
Avis du Conseil d'État	10
Projet de loi	16
Arrangement (fr)	18
Arrangement (nl)	22
Arrangement (en)	25

CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 8, §1er, 1°, DE LA LOI DU 15 DÉCEMBRE 2013,
L'ANALYSE D'IMPACT N'A PAS ÉTÉ DEMANDÉE.

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

21 maart 2024

WETSONTWERP

houdende instemming met de Regeling
tussen het Koninkrijk België en
de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
betreffende de rechtspositie van tijdelijk
personeel dat wordt aangenomen door en
te werkgesteld in een orgaan van de NAVO
dat op het grondgebied
van het Koninkrijk België gevestigd is,
gedaan te Brussel op 7 februari 2022

Inhoud	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp van wet.....	9
Advies van de Raad van State	10
Wetsontwerp	16
Regeling (fr).....	18
Regeling (nl)	22
Regeling (en)	25

<i>Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 21 mars 2024.</i>	<i>De regering heeft dit wetsontwerp op 21 maart 2024 ingediend.</i>
<i>Le "bon à tirer" a été reçu à la Chambre le 21 mars 2024.</i>	<i>De "goedkeuring tot drukken" werd op 21 maart 2024 door de Kamer ontvangen.</i>

<i>N-VA</i>	<i>: Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen</i>	<i>: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>PS</i>	<i>: Parti Socialiste</i>
<i>VB</i>	<i>: Vlaams Belang</i>
<i>MR</i>	<i>: Mouvement Réformateur</i>
<i>cd&v</i>	<i>: Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>PVDA-PTB</i>	<i>: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique</i>
<i>Open Vld</i>	<i>: Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
<i>Vooruit</i>	<i>: Vooruit</i>
<i>Les Engagés</i>	<i>: Les Engagés</i>
<i>DéFI</i>	<i>: Démocrate Fédéraliste Indépendant</i>
<i>INDEP-ONAFH</i>	<i>: Indépendant - Onafhankelijk</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>
<i>DOC 55 0000/000</i>	<i>Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi</i>	<i>DOC 55 0000/000 Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral</i>	<i>CRIV Voorlopige versie van het Integraal Verslag</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique</i>	<i>CRABV Beknopt Verslag</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière</i>	<i>PLEN Plenum</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission</i>	<i>COM Commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT Moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)</i>

RÉSUMÉ**SAMENVATTING**

L'Arrangement entre la Belgique et l'OTAN contient des dispositions particulières en matière de fiscalité, de sécurité sociale et d'enregistrement en Belgique pour le personnel temporaire engagé par l'OTAN et mis en fonction dans un organisme OTAN situé en Belgique.

De Regeling tussen België en de NAVO bevat bijzondere bepalingen inzake de fiscaliteit, de sociale zekerheid en de registratie in België van het tijdelijk personeel in dienst genomen door de NAVO en tewerkgesteld in een NAVO-organisme op Belgisch grondgebied.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Durant de nombreuses années, l'OTAN a engagé du personnel temporaire afin de compenser des absences de longue durée de son personnel permanent ou pour absorber des besoins ponctuels de surcharge de travail suivant un système particulier approuvé par les états membres au Conseil de l'OTAN. En mars 2013, un rapport du Collège international des commissaires aux comptes de l'OTAN (IBAN) a fait apparaître des manquements graves dans la gestion administrative et fonctionnelle de ce personnel. L'IBAN demandait à l'OTAN de revoir le système en ce qui concerne l'imposition des revenus et la couverture sociale. La Belgique était particulièrement concernée puisque près de 75 % des personnels temporaires sont employés en BEL (Bruxelles et SHAPE).

Après analyse au niveau belge, il est apparu que l'OTAN, d'une part, ne plaçait pas ce personnel sous le statut privilégié de la Convention d'Ottawa de 1951 régissant le fonctionnement de son organisation et, d'autre part, refusait, sous couvert de son immunité, de lui appliquer la législation du travail des nations-hôtes. Il en résultait que les salaires versés n'étaient pas soumis au précompte professionnel et risquaient d'échapper à l'impôt sur le revenu, et que la couverture sociale était nettement insuffisante.

De juillet 2013 à août 2015, le Comité des Adjoints de l'OTAN a débattu un nouveau statut pour le personnel temporaire. Etant donné l'opposition de plusieurs états membres d'octroyer le statut de la Convention d'Ottawa qui régit entre autres le statut du personnel civil international de l'OTAN, un nouveau statut particulier valable partout où se trouvent des organismes OTAN a été défini. Sous l'égide du Comité interministériel pour la Politique de siège (CIPS), les SPF Affaires étrangères, SPF Finances et SPF Sécurité sociale sont intervenus dans les négociations qui ont permis à la Belgique de donner son approbation au Conseil de l'OTAN le 19 août 2015.

Il résulte de ce nouveau statut que:

- la durée d'emploi du personnel temporaire a été revue à la baisse en fixant la limite à maximum six mois renouvelable une seule fois; sur base d'une justification sérieuse, une exception peut toutefois être proposée au Conseil;

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Gedurende vele jaren heeft NAVO tijdelijk personeel in dienst genomen om afwezigheden van lange duur van zijn permanent personeel te compenseren of om punctuele noden van werkoverlast op te vangen, volgens een specifiek systeem dat werd goedgekeurd door de lidstaten in de NAVO-Raad. In maart 2013 bracht een verslag van het internationaal college van de NAVO-revisoren (IBAN) aan het licht dat er ernstige tekortkomingen waren in het administratief en functioneel beheer van dit personeel. IBAN vroeg aan de NAVO het systeem te herzien voor wat betreft de belastingen op het inkomen en de sociale zekerheid. België was bijzonder betrokken bij deze problematiek, doordat 75 % van het tijdelijk personeel er zijn tewerkgesteld (Brussel en SHAPE).

Na een analyse op Belgisch niveau bleek dat de NAVO, enerzijds, dit personeel niet onderbracht onder het bevoorde statuut van de Conventie van Ottawa van 1951 die de werking van zijn organisatie regelt en, anderzijds, met verwijzing naar zijn immuniteit, weigerde er de arbeidswetgeving van de gastlanden op toe te passen. Het resultaat hiervan was dat de uitgekeerde wedden niet onderworpen waren aan de bedrijfsvoorheffing, aan de inkomstenbelasting konden ontsnappen en dat de sociale bescherming duidelijk ontoereikend was.

Van juli 2013 tot augustus 2015 heeft het Comité van de adjuncten een nieuw statuut voor het tijdelijk personeel besproken. Wegens het verzet van enkele lidstaten tegen de toepassing van de Conventie van Ottawa die, onder andere, het statuut van het internationaal burgerpersoneel van de NAVO regelt, werd een nieuw eigen statuut bepaald dat overal van toepassing is waar zich NAVO-organismen bevinden. Onder toezicht van het Interministerieel Comité voor het Zetelbeleid (ICZ) zijn de FOD's Buitenlandse Zaken, Financiën en Sociale Zekerheid in de onderhandelingen tussengekomen en kon België zijn goedkeuring geven tijdens de NAVO-Raad van 19 augustus 2015.

Uit dit nieuwe statuut volgt dat:

- de tijdsduur van de tewerkstelling van het tijdelijk personeel beperkt wordt door een limiet in te voeren van zes maand, éénmaal hernieuwbaar; op basis van een ernstige motivering kan evenwel een uitzondering worden voorgesteld aan de Raad;

— la couverture sociale est fournie soit par un régime propre à l'OTAN qui répond au minimum acceptable par les états membres, soit par le régime en application dans l'état hôte de l'organisme OTAN considéré;

— le personnel temporaire est responsable individuellement d'informer l'état où il a sa résidence fiscale des salaires et autres indemnités perçus pour son travail temporaire à l'OTAN;

— l'OTAN informe annuellement les états membres des nom, adresse, durée de contrat du personnel temporaire et des montants perçus durant l'année écoulée.

D'une part, l'OTAN a choisi d'appliquer un régime propre particulier de sécurité sociale qui constitue une exception à la législation belge.

D'autre part, l'OTAN a exprimé, dans une lettre adressée à CIPS le 4 août 2016, son intérêt pour conclure un accord bilatéral permettant d'exonérer les impôts sur le revenu du personnel temporaire OTAN engagé en Belgique.

Dès lors, après concertation avec le Cabinet du premier ministre et les Cabinets des ministres concernés, la Belgique a marqué son accord en octobre 2016 pour entamer des discussions pour élaborer un traité bilatéral concernant des dispositions particulières en matière de fiscalité, de sécurité sociale et d'enregistrement en Belgique pour le personnel temporaire engagé par l'OTAN et mis en fonction dans un organisme OTAN situé en Belgique.

L'Arrangement signé à Bruxelles le 07/02/2022 vise ainsi à exonérer d'impôt sur le revenu le personnel temporaire OTAN pour la période d'activité auprès de l'OTAN, à reconnaître le régime de sécurité sociale particulier appliqué et à rappeler l'enregistrement en Belgique pour le personnel qui n'est pas de nationalité belge et qui n'est pas résident habituel en Belgique.

COMMENTAIRE DES ARTICLES DE L'ARRANGEMENT

L'Arrangement contient les dispositions suivantes:

TITRE I

Le titre I énumère les définitions utilisées dans l'Arrangement, à savoir les notions de: Organisme OTAN et de Personnel temporaire.

— de sociale bescherming wordt toegekend, ofwel door een stelsel eigen aan de NAVO dat beantwoordt aan het minimum dat aanvaardbaar is voor de lidstaten, ofwel door het stelsel dat in voege is in het gastland van het betrokken NAVO-organisme;

— het tijdelijk personeel individueel verantwoordelijk is voor het informeren van het land van zijn fiscale woonplaats over de wedden en andere vergoedingen die het ontving voor zijn tijdelijke tewerkstelling bij de NAVO;

— de NAVO de lidstaten elk jaar informeert over naam, adres, duur van het contract van het tijdelijk personeel en ontvangen bedragen tijdens het voorbije jaar.

Enerzijds heeft de NAVO beslist een eigen specifiek stelsel van sociale zekerheid in te voeren dat een uitzondering vormt op de Belgische wetgeving.

Anderzijds heeft de NAVO, in een brief van 4 augustus 2016 aan het ICZ, zijn belangstelling kenbaar gemaakt om een bilateraal akkoord te sluiten teneinde de inkomsten van het tijdelijk personeel dat in België gerekruteerd wordt van belastingen vrij te stellen.

Na overleg met het kabinet van de eerste minister en de kabinetten van de overige betrokken ministers heeft België dan ook in oktober 2016 zijn instemming gegeven om de besprekingen op te starten voor de uitwerking van een bilateraal verdrag dat bijzondere bepalingen vastlegt inzake de fiscaliteit, de sociale zekerheid en de registratie in België van het tijdelijk personeel in dienst genomen door NAVO en tewerkgesteld in een NAVO-organisme op Belgisch grondgebied.

De Regeling die op 07/02/2022 in Brussel ondertekend werd, strekt er derhalve toe het tijdelijke personeel van NAVO vrij te stellen van inkomstenbelasting voor de duur van zijn activiteit bij NAVO, het toegepaste bijzondere stelsel van sociale zekerheid te erkennen en de registratie in België vast te leggen voor zover deze personen geen Belg zijn of geen gewoon verblijf in België hebben.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN VAN DE REGELING

De Regeling omvat volgende bepalingen:

TITEL I

Titel I overloopt de begripsomschrijvingen die in de Regeling gebruikt worden, 't is te zeggen: Orgaan van de NAVO en Tijdelijk personeel.

TITRE II

Le titre II comprend deux articles concernant les dispositions fiscales dont le premier mentionne que, outre l'exemption donnée de tout impôt établi par l'état fédéral ou par une de ses entités fédérées sur les salaires et émoluments payés par un organisme de l'OTAN à l'un des membres de son personnel temporaire, il pourra être tenu compte de ces revenus exemptés si la personne concernée devait avoir d'autres revenus imposables.

Le second article porte sur les informations que l'OTAN devra fournir annuellement à la Belgique.

TITRE III

Le titre III comprend un article unique concernant les dispositions de sécurité sociale. Le régime propre de sécurité sociale de l'OTAN appliqué au personnel temporaire durant sa période d'activité auprès de l'OTAN est reconnu. Il est par ailleurs rappelé que si ce personnel devait avoir une autre activité lucrative en Belgique, il sera assujetti au régime belge pour cette activité.

TITRE IV

Le titre IV comprend un article unique concernant les dispositions d'enregistrement pour le personnel qui n'est pas de nationalité belge et qui n'est pas résident habituel en Belgique. Les modalités sont fixées par le ministre fédéral des Affaires étrangères.

TITRE V

Le titre V comprend deux articles concernant les dispositions finales. Le premier traité de la résolution des divergences de vue dans la mise en application de l'Arrangement et le second de l'entrée en vigueur et de la possibilité d'y apporter des amendements.

Conformément à l'Accord de coopération entre l'État fédéral, les Communautés et les Régions, relatif aux modalités de conclusion des traités mixtes, signé à Bruxelles le 8 mars 1994, le Groupe de travail des traités mixtes a arrêté en date du 1er décembre 2016, le caractère mixte de l'Arrangement et confirmé la formule de signatures le 26 mars 2019. Cet Arrangement sera dès lors également soumis à l'assentiment de toutes les entités fédérées.

TITEL II

Titel II omvat twee artikelen inzake de fiscale bepalingen waarvan het eerste vermeldt dat, benevens de vrijstelling van elke federale of regionale belasting betreffende de salarissen en emolumachten die een Orgaan van de NAVO aan een lid van haar tijdelijk personeel betaalt, er met deze vrijgestelde inkomsten rekening kan gehouden worden wanneer de betrokken persoon andere belastbare inkomsten zou hebben.

Het tweede artikel betreft de inlichtingen die de NAVO jaarlijks aan België zal dienen te verstrekken.

TITEL III

Titel III omvat een enig artikel betreffende de bepalingen inzake sociale zekerheid. Het door de NAVO ingestelde socialezekerheidsstelsel ten gunste van het tijdelijke personeel tijdens de duur van zijn activiteit bij de NAVO wordt erkend. Er wordt tevens in herinnering gebracht dat, ingeval dit personeel een andere bezoldigde activiteit zou uitoefenen in België, het voor deze activiteit onderworpen wordt aan het Belgische sociale zekerheidsstelsel.

TITEL IV

Titel IV omvat een enig artikel betreffende de registratiebepalingen voor het personeel dat de Belgische nationaliteit niet heeft en dat geen gewoon verblijf heeft in België. De modaliteiten worden vastgesteld door de federale minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken.

TITEL V

Titel V omvat twee artikelen met de slotbepalingen. Het eerste handelt over de regeling van uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing van de Regeling en het tweede over de inwerkingtreding en de mogelijkheid het te wijzigen.

Conform het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten inzake de modaliteiten voor het afsluiten van gemengde verdragen, ondertekend te Brussel op 8 maart 1994, heeft de Werkgroep Gemengde Verdragen op 1 december 2016 het gemengd karakter van de Regeling vastgesteld, wat nog op 26 maart 2019 bevestigd werd. De Regeling zal derhalve ook worden voorgelegd aan de goedkeuring van alle gefedereerde entiteiten.

L'Arrangement mentionne des échanges d'information et missions du "gouvernement belge". Dans la mesure où cela concerne des matières qui relèvent de la compétence des entités fédérées, il conviendra d'entendre par "gouvernement belge", pour l'accomplissement de ces tâches, le ou les gouvernements de l'État fédéral et des entités fédérées habilités à cet effet. (référence: Conseil d'État – section législation Avis N° 57.137/1 du 17 mars 2015).

*
* *

La loi d'assentiment prévoit une application rétroactive de l'Arrangement à partir de la date de signature.

L'application avec effet rétroactif à cette date ne signifie pas que l'Arrangement entrera en vigueur avec effet rétroactif sur le plan international. L'article en question prévoit uniquement que les dispositions de l'Arrangement peuvent, après son entrée en vigueur sur le plan international, être appliquées en Belgique avec effet rétroactif à la date du 7 février 2022. Cet article trouve sa justification dans le principe repris au préambule de la Convention du 13 février 1946 sur les priviléges et immunités des Nations Unies et par analogie avec le prescrit au préambule de la Convention de Vienne du 18 avril 1961, selon lequel les domaines traités par cet Arrangement sont nécessaires pour le bon fonctionnement des organismes OTAN et de son personnel temporaire en Belgique. En laissant rétroagir l'application de cet Arrangement, le bon fonctionnement peut être assuré aussi pendant la période comprise entre la signature et l'entrée en vigueur de l'Arrangement.

Suite à l'avis du Conseil d'État 72.335/4 du 23 novembre 2022:

Au titre I, il convient de comprendre à l'article 1er, § 1, que les organismes de l'OTAN situés totalement ou partiellement sur le territoire du Royaume de Belgique sont: le Secrétariat International de l'OTAN (IS), l'État-major Militaire International de l'OTAN (IMS), l'Agence de Communication et d'Information de l'OTAN (NCIA), le Groupe du Système de Recueil et d'Exploitation des Informations du Champ de Bataille de l'OTAN (BICES) et le Bureau du Chef scientifique de l'Organisation pour la Science et la Technologie de l'OTAN (STO), l'Agence de Gestion de la Surveillance Terrestre de l'Alliance de l'OTAN (NAGSMA), le Centre d'analyse de l'Information sur la Sécurité des Munitions (MSIAC), ainsi que les deux Quartiers Généraux du SHAPE et du SACT.

Au titre IV, l'article 5, § 2, doit être compris comme suit: les modalités définissant les personnes à charge, en

De Regeling vermeldt informatie-uitwisselingen en opdrachten van de "Belgische regering". Voor zover zulks betrekking heeft op materies die binnen de bevoegdheid vallen van de gefedereerde entiteiten zal, voor de uitvoering van deze opdrachten, onder "Belgische regering" verstaan worden de regering(en) van de Federale Staat of van de gefedereerde entiteiten die terzake bevoegd zijn. (referentie: Raad van State – afdeling wetgeving Advies Nr. 57.137/1 van 17 maart 2015).

*
* *

De instemmingswet voorziet een retroactieve toepassing van deze Regeling vanaf de ondertekeningssdatum.

De retroactieve toepassing op deze datum betekent niet dat de Regeling met retroactief gevolg zal in werking treden op internationaal vlak. Het artikel in kwestie bepaalt enkel dat de bepalingen van de Regeling, na hun inwerkingtreding op het internationaal vlak, in België kunnen worden toegepast met retroactief effect op de datum van 7 februari 2022. De rechtvaardiging van dit artikel wordt gevonden in het principe dat weerhouden is in de preambule van de Conventie van 13 februari 1956 inzake de voorrechten en immuniteten van de Verenigde Naties en naar analogie met het voorschrift in de preambule van de Conventie van Wenen van 18 april 1961, volgens hetwelk de domeinen die door deze Regeling behandeld worden noodzakelijk zijn voor de goede werking van de NAVO-organen en van zijn tijdelijk personeel in België. Door de toepassing van deze Regeling terugwerkende kracht te geven kan de goede werking tijdens de periode tussen de ondertekening en de inwerkingtreding worden verzekerd.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State 72.335/4 van 23 november 2022:

In titel I dient in artikel 1, § 1, te worden begrepen dat de organen van de NAVO geheel of gedeeltelijk op het grondgebied van het Koninkrijk België gevestigd zijn: de Internationale Staf van de NAVO (IS), de Internationale Militaire Staf van de NAVO (IMS), het Agentschap voor Communicatie en Informatie van de NAVO (NCIA), de NAVO-Groep voor het Verzamelen en Exploiteren van Informatie over het Slagveld (BICES), het Bureau van de Wetenschappelijke Officier van de NAVO-Organisatie voor Wetenschap en Technologie (STO), het NAVO-Bondgenootschappelijk Agentschap voor het Toezicht op de Grondbewaking (NAGSMA), het Analysecentrum voor Informatie over Munitieverveiligheid (MSIAC), evenals de twee Hoofdkwartieren van SHAPE en SACT.

In titel IV moet artikel 5, § 2, als volgt worden begrepen: de modaliteiten van de personen ten laste, met name

particulier pour le ou la partenaire légal(e)(e), sont fixées par les Autorités officielles compétentes de Belgique ou par celles de l'État d'envoi et non pas par le ministre fédéral belge compétent pour les Affaires étrangères.

Le ministre des Finances,

Vincent Van Peteghem

*Le ministre des Affaires sociales et
de la Santé publique,*

Frank Vandenbroucke

La ministre des Affaires étrangères,

Hadja Lahbib

voor de wettelijke partner, worden vastgesteld door de bevoegde officiële overheid van België of door die van de zendstaat en niet door de Belgische federale minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken.

De minister van Financiën,

Vincent Van Peteghem

*De minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid,*

Frank Vandenbroucke

De minister van Buitenlandse Zaken,

Hadja Lahbib

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État**

**Avant-projet de loi portant assentiment
à l'Arrangement entre le Royaume de Belgique et
l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord
concernant le statut du personnel temporaire
engagé par, et mis en fonction dans,
un organisme OTAN situé sur le territoire
du Royaume de Belgique,
fait à Bruxelles le 7 février 2022**

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'Arrangement entre le Royaume de Belgique et l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord concernant le statut du personnel temporaire engagé par, et mis en fonction dans, un organisme OTAN situé sur le territoire du Royaume de Belgique, fait à Bruxelles le 7 février 2022, sortira son plein et entier effet.

Art. 3

La présente loi produit ses effets le 7 février 2022.

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State**

**Voorontwerp van wet houdende instemming
met de Regeling tussen het Koninkrijk België en
de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie betreffende
de rechtspositie van tijdelijk personeel
dat wordt aangeworven door en tewerkgesteld
in een orgaan van de NAVO dat op het grondgebied
van het Koninkrijk België gevestigd is,
gedaan te Brussel op 7 februari 2022**

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De Regeling tussen het Koninkrijk België en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie betreffende de rechtspositie van tijdelijk personeel dat wordt aangeworven door en tewerkgesteld in een orgaan van de NAVO dat op het grondgebied van het Koninkrijk België gevestigd is, gedaan te Brussel op 7 februari 2022, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 3

Deze wet heeft uitwerking met ingang van 7 februari 2022.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 72.335/4 DU 23 NOVEMBRE 2022

Le 12 octobre 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et du Commerce extérieur, et des Institutions culturelles fédérales à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi ‘portant assentiment à l’Arrangement entre le Royaume de Belgique et l’Organisation du Traité de l’Atlantique Nord concernant le statut du personnel temporaire engagé par, et mis en fonction dans, un organisme OTAN situé sur le territoire du Royaume de Belgique, fait à Bruxelles le 7 février 2022’.

L'avant-projet a été examiné par la quatrième chambre le 23 novembre 2022. La chambre était composée de Martine BAGUET, président de chambre, Luc CAMBIER et Bernard BLERO, conseillers d'État, et Charles-Henri VAN HOVE, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Xavier DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Martine BAGUET.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 23 novembre 2022.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois ‘sur le Conseil d’État’, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet[‡], à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations suivantes.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de porter assentiment à l’Arrangement entre l’Organisation du Traité de l’Atlantique Nord (ci-après: l’OTAN) et le Royaume de Belgique ‘concernant le statut du personnel temporaire engagé par et mis en fonction dans un organisme OTAN situé sur le territoire du Royaume de Belgique’ (ci-après: “l’Arrangement”) (article 2 de l'avant-projet).

[‡] S’agissant d’un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 72.335/4 VAN 23 NOVEMBER 2022

Op 12 oktober 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en de Federale Culturele Instellingen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet ‘houdende instemming met de Regeling tussen het Koninkrijk België en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie betreffende de rechtspositie van tijdelijk personeel dat wordt aangenomen door en tewerkgesteld in een orgaan van de NAVO dat op het grondgebied van het Koninkrijk België gevestigd is, gedaan te Brussel op 7 februari 2022’.

Het voorontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 23 november 2022. De kamer was samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER en Bernard BLERO, staatsraden, en Charles-Henri VAN HOVE, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine BAGUET.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 november 2022.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp,[‡] de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe instemming te verlenen aan de Regeling tussen de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (hierna: de NAVO) en het Koninkrijk België ‘betreffende de rechtspositie van tijdelijk personeel dat wordt aangenomen door en tewerkgesteld in een orgaan van de NAVO dat op het grondgebied van het Koninkrijk België gevestigd is’ (hierna: de Regeling) (artikel 2 van het voorontwerp).

[‡] Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

La loi envisagée produit ses effets le 7 février 2022 (article 3), date à laquelle l'Arrangement a été signé et produit ses effets.

L'article 1er de l'Arrangement définit les notions d'"Organisme OTAN" et de "Personnel temporaire".

En matière d'impôts sur le revenu, l'article 2 de l'Arrangement exempte le personnel temporaire de tout impôt fédéral et régional établi sur les salaires et émoluments versés par un organisme OTAN, avec toutefois une réserve de progressivité pour les revenus exemptés.

Chaque organisme OTAN transmet annuellement au gouvernement belge la liste du personnel temporaire qu'il a occupé durant cette année (article 3 de l'Arrangement).

Le personnel temporaire engagé par un organisme OTAN et ses personnes à charge sont soumis au régime propre de sécurité sociale établi par l'OTAN. Les membres du personnel temporaire qui exercent en Belgique une autre activité lucrative sont assujettis au régime belge de sécurité sociale pour cette activité. Le Secrétaire général de l'OTAN informe le gouvernement belge de tout changement du régime de sécurité sociale établi par l'OTAN et les organismes OTAN collaborent avec les instances publiques belges compétentes en matière de sécurité sociale (article 4 de l'Arrangement).

L'article 5 de l'Arrangement règle l'enregistrement d'un membre du personnel temporaire et des personnes à charge qui l'accompagnent: l'organisme OTAN notifie à la Direction du Protocole du Service public fédéral Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au développement (ci-après: SPF Affaires étrangères), dès la prise de fonction, la date de l'arrivée et du départ conformément aux modalités fixées par le ministre fédéral belge compétent pour les Affaires étrangères. Il définit ensuite ce qu'il faut entendre par "personne à charge".

Toute divergence de vues concernant l'application ou l'interprétation de l'Arrangement sera réglée par des pourparlers directs entre les parties, ou par la voie diplomatique (article 6 de l'Arrangement).

L'Arrangement entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit la date à laquelle la ratification par la Belgique aura été notifiée à l'OTAN, avec effet à la date de la signature, à savoir le 7 février 2022 (article 7 de l'Arrangement).

COMPÉTENCE

Le 1er décembre 2016, le Groupe de Travail Traité mixtes, institué par l'accord de coopération du 8 mars 1994 entre l'autorité fédérale, les communautés et les régions 'relatif aux modalités de conclusion des traités mixtes', a arrêté, "en attendant le texte définitif", "le caractère mixte (État fédéral/communautés/régions/commission communautaire commune)" de l'Arrangement.

De beoogde wet heeft uitwerking met ingang van 7 februari 2022 (artikel 3), de datum waarop de Regeling is ondertekend en uitwerking heeft.

In artikel 1 van de Regeling worden de begrippen "Orgaan van de NAVO" en "Tijdelijk personeel" gedefinieerd.

Inzake inkomstenbelasting wordt het tijdelijk personeel bij artikel 2 van de Regeling vrijgesteld van iedere federale en gewestelijke belasting op de salarissen en emolumenten die worden betaald door een orgaan van de NAVO, met evenwel een progressievoorbehoud voor de vrijgestelde inkomens.

Elk orgaan van de NAVO bezorgt de Belgische regering elk jaar de lijst met het tijdelijk personeel dat het in dat jaar heeft tewerkgesteld (artikel 3 van de Regeling).

Het tijdelijk personeel dat door een orgaan van de NAVO is aangeworven en de personen te zinnen laste, zijn onderworpen aan het door de NAVO ingestelde sociale-verzekeringsstelsel. De tijdelijke personeelsleden die in België een andere bezoldigde activiteit uitoefenen, zijn voor die activiteit onderworpen aan het Belgische socialezekerheidsstelsel. De secretaris-generaal van de NAVO stelt de Belgische regering in kennis van elke wijziging van het door de NAVO ingestelde sociale-verzekeringsstelsel, en de organen van de NAVO werken samen met de Belgische overhedsinstanties die bevoegd zijn voor sociale zekerheid (artikel 4 van de Regeling).

Artikel 5 van de Regeling regelt de registratie van een tijdelijk personeelslid en van de personen ten laste die het vergezellen: vanaf de indiensttreding meldt het orgaan van de NAVO aan de directie Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (hierna: de FOD Buitenlandse Zaken) de datums van aankomst en vertrek, overeenkomstig de bepalingen vastgesteld door de Belgische federale minister die bevoegd is voor Buitenlandse Zaken. Vervolgens wordt in dat artikel gedefinieerd wat dient te worden verstaan onder "persoon ten laste".

Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of uitlegging van de Regeling worden geregeld middels rechtstreeks overleg tussen de Partijen of langs diplomatische weg (artikel 6 van de Regeling).

De Regeling treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de NAVO in kennis werd gesteld van de bekraftiging door België met uitwerking op de datum van de ondertekening, namelijk op 7 februari 2022 (artikel 7 van de Regeling).

BEVOEGDHEID

Op 1 december 2016 heeft de Werkgroep Gemengde Verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten 'over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen', "in afwachting van de definitieve tekst", "het gemengd karakter (Federale Staat / gemeenschappen / gewesten / Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie)" van de Regeling vastgesteld.

La Conférence interministérielle de la Politique étrangère a approuvé le rapport du Groupe de travail Traité mixtes dans le cadre d'une procédure écrite, ce que confirment des courriers datés du 4 avril 2017.

On peut se rallier à cette qualification. Ainsi, l'exonération de tout impôt fédéral et régional prévue à l'article 2 de l'Arrangement concerne la compétence de l'autorité fédérale et des régions. L'assujettissement des membres du personnel temporaire de l'OTAN et des personnes à leur charge aux régimes de sécurité sociale de l'OTAN, prévu à l'article 4 de l'Arrangement, implique leur exclusion des régimes relevant de la compétence de l'autorité fédérale et des communautés.

EXAMEN DU TEXTE DE L'ARRANGEMENT

Article 1er

L'article 1er de l'Arrangement définit la notion d'"Organisme OTAN".

Interrogé dans le cadre de l'examen d'un avant-projet de décret de la Communauté flamande et de la Région flamande portant assentiment au même Arrangement, ayant donné lieu à l'avis n° 71.255/VR du 17 mai 2022, sur la question de savoir quels organismes sont ainsi visés, le délégué a répondu:

"Volgende NAVO-organen zijn volledig of gedeeltelijk in België gevestigd: Het International Staff (IS), het International Military Staff (IMS), het NATO Communication & Information Agency (NCIA), het NATO Alliance Ground Surveillance Management Agency (NAGSMA), het Battlefield Information Collection and Exploitation Systems Group (BICES Group), het Office of the Chief Scientist van de NATO Science & Technology Organisation (STO)".

Il est recommandé d'apporter ces précisions dans l'exposé des motifs, même s'il faudra veiller à ce que cette liste soit complète^{‡‡}.

Article 5

Il ressort de l'article 5, paragraphe 1, de l'Arrangement que l'enregistrement d'un membre du personnel temporaire qui n'est pas belge ni résident habituel en Belgique, et des personnes à charge, est effectué à la Direction du Protocole du SPF Affaires étrangères "suivant les modalités fixées par le ministre fédéral belge compétent pour les Affaires étrangères".

¹ Il faut ainsi également faire référence aux deux quartiers généraux suprêmes (SHAPE et HQ SACT) et à leurs éléments, visés à l'article 1er, point 1, de l'Arrangement, ainsi qu'aux autres organes auxiliaires et éléments de l'OTAN mentionnés dans la "Liste organisations intergouvernementales ayant leur siège ou une représentation en Belgique". Voir: <https://diplomatie.belgium.be/fr/politique/comite-interministeriel-pour-la-politique-de-siege/liste-organisations>.

De Interministeriële Conferentie voor het buitenlands beleid heeft het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen goedgekeurd in het kader van een schriftelijke procedure, wat bevestigd wordt in brieven van 4 april 2017.

Met de bovenstaande kwalificatie kan worden ingestemd. Zo valt de vrijstelling van iedere federale en gewestelijke belasting waarin artikel 2 van de Regeling voorziet, onder de bevoegdheid van de federale overheid en van de gewesten. Het feit dat de tijdelijke personeelsleden van de NAVO en de personen te hunnen laste onderworpen zijn aan de sociale-verzekeringsstelsels van de NAVO, zoals bepaald in artikel 4 van de Regeling, impliceert dat ze uitgesloten zijn van de stelsels die onder de bevoegdheid van de federale overheid en van de gemeenschappen vallen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN DE REGELING

Artikel 1

In artikel 1 van de Regeling wordt het begrip "Orgaan van de NAVO" gedefinieerd.

In het kader van het onderzoek van een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest houdende instemming met dezelfde Regeling, waarover op 17 mei 2022 advies 71.255/VR is gegeven, is gevraagd welke organen aldus worden bedoeld. De gemachtigde heeft toen het volgende geantwoord:

"Volgende NAVO-organen zijn volledig of gedeeltelijk in België gevestigd: Het International Staff (IS), het International Military Staff (IMS), het NATO Communication & Information Agency (NCIA), het NATO Alliance Ground Surveillance Management Agency (NAGSMA), het Battlefield Information Collection and Exploitation Systems Group (BICES Group), het Office of the Chief Scientist van de NATO Science & Technology Organisation (STO)."

Het verdient aanbeveling die preciseringen in de memorie van toelichting op te nemen, met dien verstande dat men dient na te gaan of die lijst volledig is.^{‡‡}

Artikel 5

Uit artikel 5, lid 1, van de Regeling volgt dat een tijdelijk personeelslid dat geen Belg is of geen gewoon verblijf in België heeft, en de personen ten laste, bij de directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken worden geregistreerd, "overeenkomstig de door de Belgische federale minister die bevoegd is voor Buitenlandse Zaken vastgestelde bepalingen".

¹ Zo moet eveneens worden verwezen naar de twee algemene hoofdkwartieren (SHAPE en HQ SACT) en naar hun onderdelen, vermeld in artikel 1, punt 1, van de Regeling, alsook naar de andere hulporganen en onderdelen van de NAVO die worden vermeld in de "Lijst intergouvernementele organisaties met zetel of vertegenwoordiging in België", zie <https://diplomatie.belgium.be/nl/beleid/interministerieel-comite-zetelbeleid/lijst-intergouvernementele-organisaties-met-zetel>.

Selon le paragraphe 2 de cet article, il faut entendre par "personne à charge", en ce qui concerne l'enregistrement:

"l'époux/épouse ou le/la partenaire légal(e) reconnu(e) du membre du personnel temporaire ainsi que les membres de leur proche famille résidant avec le personnel temporaire et à leur charge, suivant les modalités fixées par le ministre fédéral belge compétent pour les Affaires étrangères".

Il convient de formuler les observations suivantes en ce qui concerne les délégations au ministre ayant les Affaires étrangères dans ses attributions, contenues à l'article 5 de l'Arrangement.

Eu égard à l'immutabilité relative d'un traité², il est recommandé de n'inscrire dans un traité que les dispositions qui, au niveau international, doivent être adoptées d'un commun accord entre les parties contractantes. Les dispositions dont l'adoption peut être confiée aux différentes parties contractantes doivent autant que possible être écartées des textes conventionnels³.

Par leur inscription dans l'Arrangement et par l'immutabilité relative des dispositions conventionnelles, ces attributions de compétence au ministre compétent pour les Affaires étrangères ne pourront en principe plus être modifiées unilatéralement. Dans la mesure où sont directement attribuées à un ministre des compétences qui reviennent normalement au Roi, ces dispositions de l'Arrangement s'immiscent dans l'organisation et le fonctionnement internes du pouvoir exécutif.

Dès lors qu'en ce qui concerne l'autorité fédérale, il revient en premier lieu au Roi d'attribuer certaines compétences à ses ministres, il est vivement recommandé de ne pas prévoir de telles attributions de compétence dans l'Arrangement.

En outre, une délégation à un ministre ne peut en tout état de cause que porter sur des questions d'ordre accessoire ou de détail.

² En vertu de l'article 56 de la Convention de Vienne du 23 mai 1969 'sur le droit des traités', approuvée par la loi du 10 juin 1992, un traité qui ne contient pas de dispositions relatives à son extinction et ne prévoit pas qu'on puisse le dénoncer ou s'en retirer ne peut faire l'objet d'une dénonciation ou d'un retrait, à moins a) qu'il ne soit établi qu'il entrat dans l'intention des parties d'admettre la possibilité d'une dénonciation ou d'un retrait; ou b) que le droit de dénonciation ou de retrait ne puisse être déduit de la nature du traité. Si la dénonciation ou le retrait est possible, il faut notifier au moins douze mois à l'avance son intention de le faire.

³ Avis n° 36.392/1 donné le 22 janvier 2004 sur un avant-projet devenu le décret du 2 avril 2004 'houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003', observation n° 2, Doc. parl., Parl. fl., 2003-2004, n° 2161/1, p. 28; <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/36392.pdf>.

Luidens lid 2 van dat artikel moet, met betrekking tot de registratie, onder "persoon ten laste" worden verstaan:

"de echtgenoot/echtgenote of de erkende wettelijke partner van het tijdelijk personeel evenals de naaste familieleden die met het tijdelijk personeelslid samenwonen en ten zinnen laste zijn, overeenkomstig de door de Belgische federale minister die bevoegd is voor Buitenlandse Zaken vastgestelde bepalingen."

Over de in artikel 5 van de Regeling vervatte delegaties aan de minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken, worden de hiernavolgende opmerkingen geformuleerd.

Gelet op de relatieve onveranderlijkheid van een verdrag² verdient het aanbeveling in een verdrag slechts die bepalingen op te nemen die op het internationaal vlak bij onderlinge overeenkomst tussen de verdragsluitende partijen dienen te worden vastgesteld. Bepalingen waarvan het vaststellen aan de verschillende verdragspartijen kan worden overgelaten, dienen zo veel als mogelijk uit de verdragteksten te worden geweerd.³

Die aan de minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken toegewezen bevoegdheden zullen, doordat ze vastgelegd zijn in de Regeling en door de relatieve onveranderlijkheid van de verdragsbepalingen, in principe niet meer unilateraal kunnen worden gewijzigd. In zoverre die bepalingen van de Regeling bevoegdheden die normaal aan de Koning voorbehouden zijn, rechtstreeks aan een minister verlenen, vormen zij een inmenging in de interne organisatie en werkwijze van de uitvoerende macht.

Aangezien het, wat de federale overheid betreft, in de eerste plaats aan de Koning staat om bepaalde bevoegdheden te verlenen aan zijn ministers, verdient het ten zeerste aanbeveling geen dergelijke bevoegdhedsopdrachten in de Regeling op te nemen.

Bovendien mag een delegatie aan een minister in ieder geval alleen betrekking hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden.

² Krachtens artikel 56 van het Verdrag van Wenen van 23 mei 1969 'inzake het verdragenerrecht', goedgekeurd bij de wet van 10 juni 1992, is het niet mogelijk een verdrag dat geen bepalingen bevat aangaande zijn beëindiging en niet voorziet in opzegging of terugtrekking, op te zeggen of zich eruit terug te trekken, tenzij: a) vaststaat dat de partijen de bedoeling hadden de mogelijkheid van opzegging of terugtrekking toe te laten; of b) het recht op opzegging of terugtrekking uit de aard van het verdrag kan worden afgeleid. Als de opzegging of de terugtrekking mogelijk is, moet het voornemen daartoe minstens twaalf maanden tevoren kenbaar worden gemaakt.

³ Advies 36.392/1 van 22 januari 2004 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 2 april 2004 'houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003', opmerking 2, Parl.St. VI.Parl. 2003-04, nr. 2161/1, 28, <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/36392.pdf>.

Dans la mesure où l'habilitation prévue au paragraphe 1 de l'article 5 de l'Arrangement concerne les modalités de notification de la date de l'arrivée et du départ des membres du personnel temporaire engagés par l'organisme OTAN et des personnes à leur charge, et le cas échéant l'enregistrement de ces personnes, il peut encore être admis qu'il s'agit de questions d'ordre accessoire ou de détail.

Ce n'est toutefois pas le cas en ce qui concerne l'habilitation prévue au paragraphe 2 de cette disposition dans la mesure où elle attribuerait au ministre le soin de préciser ce qu'il faut entendre par la notion de "personne à charge". Le délégué précité a en effet déclaré ce qui suit concernant le partenaire légal reconnu dont il est fait mention au paragraphe 2:

"Voor de registratie worden kopieën van alle documenten naar de Directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken gestuurd die aantonen dat het inderdaad over een wettelijke partner gaat. Volgens de richtlijnen van de Directie Protocol wordt de wettelijke partnerschap erkend als:

- het is gebaseerd op een rechtsgrondslag,*
- en op voorwaarde dat de duurzame betrekkingen officieel wordt erkend door een officiële vertegenwoordiger van de zendstaat.*

Als rechtsgrondslag voor een dergelijk partnerschap is elke juridische instelling of specifieke overeenkomst of handeling die is aangegaan voor de burgerlijke stand van de woonplaats van een van de partners of die is doorgegeven aan een bevoegde officiële autoriteit van de zend- of ontvangende staat, die de verbintenis van de partners erkent of vastlegt om een leven als een paar te leiden en ten opzichte van elkaar de rechten en plichten op zich te nemen die uit dit partnerschap voortvloeien".

Il s'en déduit qu'en précisant qui doit être considéré comme un partenaire légal reconnu ou d'une manière plus générale comme une personne à charge, le ministre définit notamment le champ d'application personnel de l'Arrangement, ce qui ne peut être considéré comme une question d'ordre accessoire ou de détail.

Dès lors, il convient à tout le moins de supprimer l'habilitation contenue au paragraphe 2 de l'article 5 de l'Arrangement.

EXAMEN DE L'AVANT-PROJET

Intitulé et article 2

Dans l'intitulé et l'article 2, il sera fait mention de "l'Arrangement entre l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord et le Royaume de Belgique concernant le statut du personnel temporaire engagé par, et mis en fonction dans, un organisme OTAN situé sur le territoire du Royaume de Belgique, fait à Bruxelles le 7 février 2022".

In zoverre de machtiging vervat in lid 1 van artikel 5 van de Regeling betrekking heeft op de bepalingen inzake de kennisgeving van de datum van aankomst en vertrek van de tijdelijke personeelsleden die in dienst zijn genomen door een orgaan van de NAVO, alsook van de personen te hunnen laste, en in voorkomend geval betrekking heeft op de registratie van die personen, kan nog worden aanvaard dat het om bijkomstige of detailmatige aangelegenheden gaat.

Dat is evenwel niet het geval voor de machtiging vervat in lid 2 van die bepaling, in zoverre die aan de minister de bevoegdheid zou verlenen om te verduidelijken wat moet worden verstaan onder het begrip "persoon ten laste". De voornoemde gemachtigde heeft immers het volgende verklaard in verband met de erkende wettelijke partner die in lid 2 wordt vermeld:

"Voor de registratie worden kopieën van alle documenten naar de Directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken gestuurd die aantonen dat het inderdaad over een wettelijke partner gaat. Volgens de richtlijnen van de Directie Protocol wordt de wettelijke partnerschap erkend als:

- het is gebaseerd op een rechtsgrondslag,*
- en op voorwaarde dat de duurzame betrekkingen officieel wordt erkend door een officiële vertegenwoordiger van de zendstaat.*

Als rechtsgrondslag voor een dergelijk partnerschap is elke juridische instelling of specifieke overeenkomst of handeling die is aangegaan voor de burgerlijke stand van de woonplaats van een van de partners of die is doorgegeven aan een bevoegde officiële autoriteit van de zend- of ontvangende staat, die de verbintenis van de partners erkent of vastlegt om een leven als een paar te leiden en ten opzichte van elkaar de rechten en plichten op zich te nemen die uit dit partnerschap voortvloeien."

Daaruit volgt dat wanneer de minister bepaalt wie moet worden beschouwd als erkende wettelijke partner, of meer in het algemeen als persoon ten laste, hij inzonderheid het personeel toepassingsgebied van de Regeling definieert, wat niet kan worden beschouwd als een bijkomstige of detailmatige aangelegenhed.

Bijgevolg dient minstens de machtiging vervat in lid 2 van artikel 5 van de Regeling te worden weggelaten.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP

Opschrift en artikel 2

In het opschrift en in artikel 2 dient melding te worden gemaakt van "de Regeling tussen de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie en het Koninkrijk België betreffende de rechtspositie van tijdelijk personeel dat wordt aangeworven door en tewerkgesteld in een orgaan van de NAVO dat op het grondgebied van het Koninkrijk België gevestigd is, gedaan te Brussel op 7 februari 2022".

Article 3

L'article 3 fait rétroagir la loi d'assentiment au 7 février 2022.

Selon l'exposé des motifs,

“L'application avec effet rétroactif à cette date ne signifie pas que l'Arrangement entrera en vigueur avec effet rétroactif sur le plan international. L'article en question prévoit uniquement que les dispositions de l'Arrangement peuvent, après son entrée en vigueur sur le plan international, être appliquées en Belgique avec effet rétroactif à la date du 7/02/2022. Cet article trouve sa justification dans le principe repris au préambule de la Convention du 13 février 1946 sur les priviléges et immunités des Nations Unies et par analogie avec le prescrit au préambule de la Convention de Vienne du 18 avril 1961, selon lequel les domaines traités par cet Arrangement sont nécessaires pour le bon fonctionnement des organismes de l'OTAN et de son personnel temporaire en Belgique. En laissant rétroagir l'application de cet Arrangement, le bon fonctionnement peut être assuré aussi pendant la période comprise entre la signature et l'entrée en vigueur de l'Arrangement”.

Toutefois, le fait que l'Arrangement prendra effet à partir du 7 février 2022 découle déjà de l'article 7 de l'Arrangement, selon lequel celui-ci entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date à laquelle l'OTAN a été informée de la ratification par la Belgique, avec effet à la date de signature. Cette signature a eu lieu le 7 février 2022.

Il n'est donc pas nécessaire que la loi d'assentiment ait un effet rétroactif. L'article 3 de l'avant-projet sera omis.

Le greffier,

Charles-Henri VAN HOVE

Le président,

Martine BAGUET

Artikel 3

Artikel 3 verleent de instemmingswet terugwerkende kracht tot 7 februari 2022.

In de memorie van toelichting staat:

“De retroactieve toepassing op deze datum betekent niet dat de Regeling met retroactief gevolg zal in werking treden op internationaal vlak. Het artikel in kwestie bepaalt enkel dat de bepalingen van de Regeling, na hun inwerkingtreding op het internationaal vlak, in België kunnen worden toegepast met retroactief effect op de datum van 07/02/2022. De rechtvaardiging van dit artikel wordt gevonden in het principe dat weerhouden is in de preamble van de Conventie van 13 februari 1956 inzake de voorrechten en immuniteten van de Verenigde Naties en naar analogie met het voorschrift in de preamble van de Conventie van Wenens van 18 april 1961, volgens hetwelk de domeinen die door deze Regeling behandeld worden noodzakelijk zijn voor de goede werking van de NAVO-organen en van zijn tijdelijk personeel in België. Door de toepassing van deze Regeling terugwerkende kracht te geven kan de goede werking tijdens de periode tussen de ondertekening en de inwerkingtreding worden verzekerd.”

Het feit dat de Regeling uitwerking krijgt vanaf 7 februari 2022, vloeit reeds voort uit artikel 7 van de Regeling. Daarin staat dat de Regeling in werking treedt op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de NAVO in kennis werd gesteld van de bekraftiging door België, met uitwerking op de datum van de ondertekening. De ondertekening heeft plaatsgevonden op 7 februari 2022.

Het is dus niet nodig dat de instemmingswet terugwerkende kracht krijgt. Artikel 3 van het voorontwerp moet worden weggelaten.

De griffier,

De voorzitter,

Charles-Henri VAN HOVE

Martine BAGUET

PROJET DE LOI

PHILIPPE,
ROI DES BELGES,
À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre des Finances, du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et de la ministre des Affaires étrangères,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Finances, le ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et la ministre des Affaires étrangères sont chargés de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'Arrangement entre le Royaume de Belgique et l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord concernant le statut du personnel temporaire engagé par, et mis en fonction dans, un organisme OTAN situé sur le territoire du

WETSONTWERP

FILIP,
KONING DER BELGEN,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Financiën, van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de minister van Buitenlandse Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Financiën, de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de minister van Buitenlandse Zaken zijn ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De Regeling tussen het Koninkrijk België en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie betreffende de rechtspositie van tijdelijk personeel dat wordt aangeworven door en tewerkgesteld in een orgaan van de NAVO dat

Royaume de Belgique, fait à Bruxelles le 7 février 2022,
sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 19 mars 2024

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre des Finances,

Vincent Van Peteghem

*Le ministre des Affaires sociales et
de la Santé publique,*

Frank Vandenbroucke

La ministre des Affaires étrangères,

Hadja Lahbib

op het grondgebied van het Koninkrijk België gevestigd
is, gedaan te Brussel op 7 februari 2022, zal volkomen
gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 19 maart 2024

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Financiën,

Vincent Van Peteghem

*De minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid,*

Frank Vandenbroucke

De minister van Buitenlandse Zaken,

Hadja Lahbib

ARRANGEMENT ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET L'ORGANISATION DU TRAITÉ DE L'ATLANTIQUE NORD CONCERNANT LE STATUT DU PERSONNEL TEMPORAIRE ENGAGÉ PAR, ET MIS EN FONCTION DANS, UN ORGANISME OTAN SITUÉ SUR LE TERRITOIRE DU ROYAUME DE BELGIQUE

Le Royaume de Belgique
représenté par

le Gouvernement fédéral,
le Gouvernement flamand,
le Gouvernement wallon,
le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,
le Gouvernement de la Communauté française, et
le Gouvernement de la Communauté germanophone,

et

L'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord

Ci-après dénommées les Parties,

Vu le Traité de l'Atlantique Nord, signé à Washington le 4 avril 1949;

Vu la Convention sur le statut de l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord, des représentants nationaux et du personnel international, signée à Ottawa le 20 septembre 1951, ci après dénommée « la Convention d'Ottawa »;

Vu la Convention entre les Etats parties au Traité de l'Atlantique Nord sur le statut de leurs forces, signée à Londres le 19 juin 1951, ci après dénommée « la Convention de Londres »;

Vu le Protocole sur le statut des quartiers généraux militaires internationaux créés en vertu du Traité de l'Atlantique Nord, signé à Paris le 28 août 1952, ci après dénommé « le Protocole »;

Vu le règlement du personnel civil de l'OTAN comme approuvé par le Conseil de l'Atlantique Nord, et en particulier les modifications à ce règlement approuvées par ce Conseil en date du 19 août 2015, relatives au personnel temporaire; prenant en considération que tel personnel temporaire n'est pas placé sous le statut accordé par la Convention d'Ottawa;

Considérant la demande de l'OTAN du 4 aout 2016, il y a lieu de prévoir pour le personnel temporaire des dispositions particulières en matière de fiscalité, de sécurité sociale et d'enregistrement en Belgique;

Sont convenus de ce qui suit :

Titre I : Définitions**Article 1er**

Le présent Arrangement s'appliquera au :

1. « Organisme OTAN », tout organisme subsidiaire établi par le Conseil de l'Atlantique Nord en application de l'Article 9 du Traité de l'Atlantique Nord se trouvant sous le statut de la Convention d'Ottawa ou du Protocole et situé sur le territoire du Royaume de Belgique ; ainsi que les deux quartiers généraux suprêmes (SHAPE et HQ SACT), leurs éléments ou tout quartier général subordonné, pour autant qu'ils sont situés sur le territoire du Royaume de Belgique.
2. « Personnel temporaire », le personnel engagé par un organisme OTAN parmi les ressortissant(e)s des pays membres de l'Alliance pour répondre à des besoins temporaires de l'Organisation.

Titre II Dispositions fiscales**Article 2**

En matière d'impôts sur le revenu, le personnel temporaire engagé par un organisme OTAN est exempt de tout impôt fédéral et régional établi sur les salaires et émoluments versés par un tel organisme OTAN. La Belgique se réserve le droit de tenir compte de ces revenus exemptés pour déterminer le taux d'impôt afférent à d'éventuels autres revenus imposables.

Article 3

L'organisme OTAN approprié porte annuellement à la connaissance du Gouvernement belge, via le Représentant permanent de la Belgique auprès de l'OTAN, la liste du personnel temporaire ayant presté dans l'année auprès d'un des organismes OTAN, leur adresse, date de naissance, la durée de leurs prestations et les montants totaux de leur rémunération annuelle.

Titre III : Dispositions sécurité sociale**Article 4**

1. Le personnel temporaire engagé par un organisme OTAN et ses personnes à charge sont soumis au régime propre de sécurité sociale établi par l'OTAN. Tel organisme OTAN informe le personnel temporaire belge et le personnel temporaire résident habituel en Belgique qu'ils seront soumis au régime propre de l'OTAN durant leur période d'activité auprès d'un organisme OTAN. Les membres du personnel temporaire qui exercent en Belgique une activité lucrative autre que celle requise par leurs fonctions officielles auprès d'un organisme OTAN sont assujettis au régime belge de sécurité sociale pour cette activité.

2. Le Secrétaire général de l'OTAN, au nom des organismes OTAN couverts par cet arrangement, informera le Gouvernement belge de tout changement de son régime de sécurité sociale.
3. Les organismes OTAN situés sur le territoire du Royaume de Belgique collaborent avec les instances publiques belges compétentes en matière de sécurité sociale.

Titre IV : Dispositions d'enregistrement

Article 5

1. La Direction du Protocole du Service public fédéral Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au développement sera notifiée par l'organisme OTAN approprié des dates de l'arrivée et du départ du personnel temporaire engagé par un tel organisme OTAN, ainsi que des noms des personnes à charge qui l'accompagnent, dès leur prise de fonction au sein de l'organisme OTAN concerné, pourvu que ces personnes ne soient pas belges ni résidentes habituelles en Belgique, suivant les modalités fixées par le Ministre fédéral belge compétent pour les Affaires étrangères.
2. Concernant l'enregistrement en Belgique, on entend par « personne à charge », l'époux/épouse ou le/la partenaire légal(e) reconnu(e) du membre du personnel temporaire ainsi que les membres de leur proche famille résidant avec le personnel temporaire et à leur charge, suivant les modalités fixées par le Ministre fédéral belge compétent pour les Affaires étrangères.

Titre V : Dispositions finales

Article 6

Toute divergence de vues concernant l'application ou l'interprétation du présent Arrangement, sera réglée par des pourparlers directs entre les Parties, ou par voie diplomatique.

Article 7

1. Le présent Arrangement entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit la date à laquelle la ratification par la Belgique aura été notifiée à l'OTAN avec effet à la date de la signature.
2. Le présent Arrangement peut être amendé à la demande d'une des Parties.

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés, ont signé le présent Arrangement.

Fait à Bruxelles, le 7 février 2022 en double exemplaire, en langue française, néerlandaise et anglaise, les trois textes faisant également foi.

REGELING TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE NOORD-ATLANTISCHE
VERDRAGSORGANISATIE BETREFFENDE DE RECHTSPOSITIE VAN TIJDDELijk
PERSONEEL DAT WORDT AANGEWORVEN DOOR EN TEWERKGESTELD IN EEN
ORGAAN VAN DE NAVO DAT OP HET GRONDGEBiED VAN HET KONINKRIJK
BELGIË GEVESTIGD IS

Het Koninkrijk België
vertegenwoordigd door
de Federale Regering,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering en
de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
de Franse Gemeenschapsregering, en
de Duitstalige Gemeenschapsregering,

en

de Noord- Atlantische Verdragsorganisatie,

Hierna "de Partijen" genoemd,

GELET op het Noord-Atlantisch Verdrag ondertekend te Washington op 4 april 1949;

GELET op de Overeenkomst betreffende de rechtspositie van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, van de nationale vertegenwoordigers en van het internationaal personeel, ondertekend te Ottawa op 20 september 1951, hierna te noemen "het Verdrag van Ottawa";

GELET op het Verdrag tussen de bij het Noord-Atlantisch Verdrag aangesloten Staten betreffende de rechtspositie van hun krijgsmachten, ondertekend te Londen op 19 juni 1951, hierna te noemen "het Verdrag van Londen";

GELET op het Protocol nopens de rechtspositie van internationale militaire hoofdkwartieren, ingesteld uit hoofde van het Noord-Atlantisch Verdrag, ondertekend te Parijs op 28 augustus 1952, hierna te noemen "het Protocol";

Gelet op het reglement voor het civiel personeel van de NAVO, zoals goedgekeurd door de Noord-Atlantische Raad, en in het bijzonder op de wijzigingen van dit reglement met betrekking tot het tijdelijk personeel, die bedoelde Raad heeft goedgekeurd op 19 augustus 2015; erop wijzend dat de bij het Verdrag van Ottawa verleende rechtspositie niet van toepassing is op het tijdelijk personeel;

Gelet op het verzoek van de NAVO van 4 augustus 2016, is er nood aan een aantal specifieke bepalingen voor het tijdelijk personeel op het gebied van fiscaliteit, sociale zekerheid en registratie in België;

Zijn het volgende overeengekomen:

Titel I : Begripsomschrijvingen**Artikel 1**

Deze Regeling is van toepassing op:

1. « Orgaan van de NAVO », elk hulporgaan van de NAVO dat de Noord-Atlantische Raad opricht op basis van artikel 9 van het Noord-Atlantisch Verdrag en dat onder de toepassing valt van het Verdrag van Ottawa of van het Protocol en dat op het grondgebied van het Koninkrijk België is gevestigd; evenals de twee algemene hoofdkwartieren (SHAPE en HQ SACT), de onderdelen ervan of elk ondergeschikt hoofdkwartier, voor zover zij op het grondgebied van het Koninkrijk België zijn gevestigd.
2. « Tijdelijk personeel», het personeel dat door een orgaan van de NAVO wordt aangeworven onder de onderdanen van een lidstaat van de Verdragsorganisatie om te voldoen aan de tijdelijke behoeften van de Organisatie.

Titel II Fiscale bepalingen**Artikel 2**

Met betrekking tot de inkomenstbelasting is het tijdelijk personeel dat is aangeworven door een orgaan van de NAVO vrijgesteld van federale en regionale belastingen op de door bedoeld orgaan van de NAVO betaalde salarissen en emolumachten. België behoudt zich het recht voor deze vrijgestelde inkomenst in aanmerking te nemen voor de vaststelling van het belastingtarief voor eventuele andere belastbare inkomenst.

Artikel 3

Via de permanente vertegenwoordiger van België bij de NAVO bezorgt het relevante orgaan van de NAVO de Belgische regering elk jaar de lijst van het tijdelijk personeel dat in dat jaar tewerkgesteld is geweest bij een van de organen van de NAVO. De lijst bevat het adres, de geboortedatum, de duur van de tewerkstelling en de totale bedragen van het jaarlijks inkomen.

Titel III : Bepalingen inzake sociale zekerheid**Artikel 4**

1. Het tijdelijk personeel dat is aangeworven door een orgaan van de NAVO en de personen te zinen laste zijn onderworpen aan het door de NAVO ingestelde sociale-verzekeringsstelsel. Bedoeld orgaan van de NAVO stelt de Belgische leden van het tijdelijk personeel en de leden van het tijdelijk personeel dat er gewoon verblijf heeft, ervan in kennis dat ze tijdens hun dienstbetrekking bij een orgaan van de NAVO onderworpen zijn aan het eigen sociale-verzekeringsstelsel van de NAVO. De tijdelijke personeelsleden die in België een andere bezoldigde activiteit uitoefenen dan die welke voor de uitvoering van de officiële functies bij een orgaan van de NAVO is vereist, zijn voor deze activiteit onderworpen aan het Belgische sociale zekerheidsstelsel.

2. De Secretaris-generaal van de NAVO stelt de Belgische regering, namens de organen van de NAVO die onder deze regeling vallen, in kennis van elke wijziging van het eigen sociale-verzekeringsstelsel.
3. De organen van de NAVO die op het grondgebied van het Koninkrijk België zijn gevestigd, werken samen met de Belgische overheidsinstanties die bevoegd zijn voor sociale zekerheid.

Titel IV : Registratiebepalingen

Artikel 5

1. Het relevante orgaan van de NAVO meldt aan de directie Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking de datums van aankomst en vertrek van het door bedoeld orgaan van de NAVO aangeworven tijdelijk personeel en van de personen ten laste die het vergezellen, vanaf de indiensttreding bij het betrokken orgaan van de NAVO, voor zover deze personen geen Belg zijn of geen gewoon verblijf in België hebben, overeenkomstig de door de Belgische federale Minister die bevoegd is voor Buitenlandse Zaken vastgestelde bepalingen.
- 2 Met betrekking tot de registratie in België, betekent « persoon ten laste », de echtgenoot/echtgenote of de erkende wettelijke partner van het tijdelijk personeel evenals de naaste familieleden die met het tijdelijk personeelslid samenwonen en ten zinnen laste zijn, overeenkomstig de door de Belgische federale Minister die bevoegd is voor Buitenlandse Zaken vastgestelde bepalingen.

Titel V : Slotbepalingen

Artikel 6

Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of uitlegging van deze Regeling worden geregeld middels rechtstreeks overleg tussen de Partijen of langs diplomatische weg.

Artikel 7

1. Deze Regeling treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de NAVO in kennis werd gesteld van de bekraftiging door België met uitwerking op de datum van de ondertekening.
2. Deze Regeling kan op verzoek van een van de partijen worden gewijzigd.

Ten blyke waarvan de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Regeling hebben ondertekend.

Gedaan te Brussel, op 7 februari 2022 in tweevoud, in de Nederlandse, de Franse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk rechtsgeldig.

ARRANGEMENT BETWEEN THE KINGDOM OF BELGIUM AND THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION CONCERNING THE STATUS OF TEMPORARY PERSONNEL ENGAGED BY, AND SERVING IN, A NATO BODY LOCATED ON THE TERRITORY OF THE KINGDOM OF BELGIUM

The Kingdom of Belgium

represented by

the Federal Government,
the Flemish Government,
the Walloon Government,
the Government of the Brussels-Capital Region,
the Government of the French Community, and
the Government of the German-speaking Community

and

The North Atlantic Treaty Organization

hereinafter referred to as "the Parties",

Having regard to the North Atlantic Treaty signed in Washington on 4 April 1949;

Having regard to the Agreement on the Status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff, signed in Ottawa on 20 September 1951, hereinafter referred to as "the Ottawa Agreement";

Having regard to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces, signed in London on 19 June 1951, hereinafter referred to as "the London Agreement";

Having regard to the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty, signed in Paris on 28 August 1952, hereinafter referred to as "the Protocol";

Having regard to the NATO Civilian Personnel Regulations as approved by the North Atlantic Council, and in particular the amendments to these Regulations approved by the Council on 19 August 2015 with regard to temporary personnel; bearing in mind that the Ottawa Agreement does not apply to such temporary personnel;

Mindful of the request by NATO on 4 August 2016, special arrangements should be made for the temporary personnel in the areas of taxation, social security and registration in Belgium;

have agreed as follows:

Title I: Definitions

Article 1

This Arrangement shall apply to the following:

1. “NATO Body”: any subsidiary body of NATO established by the North Atlantic Council pursuant to Article 9 of the North Atlantic Treaty to which the Ottawa Agreement or the Protocol applies and which is located on the territory of the Kingdom of Belgium; as well as the two Supreme Headquarters (SHAPE and HQ SACT), their elements or any subordinate headquarters, provided they are located on the territory of the Kingdom of Belgium.
2. “Temporary personnel”: personnel engaged by a NATO Body from among Allied Member country nationals to meet temporary requirements of the Organization.

Title II : Taxation arrangements

Article 2

With regard to income tax, temporary personnel engaged by a NATO Body enjoy exemption from all federal and regional taxes assessed on the salaries and emoluments paid by such a NATO Body. Belgium reserves the right to take account of such exempted income in determining the rate of taxation for any other taxable income.

Article 3

Each year the appropriate NATO Body shall provide the Belgian Government, through the Belgian Permanent Representative to NATO, with the list of temporary personnel who have served in one of the NATO Bodies during the year, their address, their date of birth, their length of service and the total amounts of their annual remuneration.

Title III: Social Security arrangements

Article 4

1. Temporary personnel engaged by a NATO body and their dependents are subject to NATO's own social security system. The NATO body concerned shall inform the temporary personnel who are Belgians and the temporary personnel who are habitual residents of Belgium that they shall be subject to NATO's social security system during the period of their duties with a NATO Body. Temporary personnel who have gainful employment in Belgium other than that required by their official duties with a NATO Body are subject to the Belgian social security system for that employment.

2. The Secretary General of NATO, on behalf of the NATO Bodies covered by this Arrangement, shall inform the Belgian Government of any changes to its social security system.
3. The NATO Bodies located on the territory of the Kingdom of Belgium shall cooperate with the relevant Belgian social security authorities.

Title IV: Registration arrangements

Article 5

1. The Protocol Directorate of the Federal Public Service Foreign Affairs, Foreign Trade and Development Cooperation shall be notified by the appropriate NATO Body of the arrival and departure of the temporary personnel engaged by such a NATO Body, as well as the names of the dependents accompanying them, as soon as they take up their duties with that NATO Body, provided they are neither Belgian nationals nor ordinary residents of Belgium, in accordance with the arrangements of the Belgian Federal Minister responsible for Foreign Affairs.
2. For the purposes of registration in Belgium, “dependent” refers to the temporary personnel member’s spouse or recognized legal partner as well as close relatives living under their roof and dependent on them, in accordance with the arrangements of the Belgian Federal Minister responsible for Foreign Affairs.

Title V: Final arrangements

Article 6

Any difference of opinion concerning the application or interpretation of this Arrangement shall be resolved by direct negotiations between the Parties or through diplomatic channels.

Article 7

1. This Arrangement shall enter into force on the first day of the second month following the date on which ratification by Belgium is notified to NATO with effect from the date of signature.
2. This Arrangement may be amended at the request of one of the Parties.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized, have signed this Arrangement.

Done in Brussels on 7 February 2022, in two copies, in English, French and Dutch, all three texts being equally authoritative.